

Příklady precizního zemědělství a zadržování vody v krajině na Vysočině

10.6.2022 - Jitka Svatošová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Asociace soukromých zemědělců už čtyři roky prostřednictvím programu Pestrá krajina představuje veřejnosti zajímavé farmy z různých koutů republiky a vyhláší vítěze členských farem, kteří jsou ukázkovým příkladem toho, že promyšleně lze realizovat na svých hospodářstvích a v jejich okolí pestré osevní postupy, vysévat biopásy, budovat malé vodní nádrže, obnovovat či vysazovat nové sady, remízky či aleje, nakládat šetrně s půdou, dělat mnoho dalších opatření a přitom konkurenceschopně podnikat a vyrábět potraviny. V roce 2022 mezi 10 oceněnými byla také farma z Kraje Vysočina, a to farma Václava Velety v Lukavci (okres Pelhřimov), která převzala bronzovou medaili. Členové rodiny hospodaří na výměře 63 ha ve 30 půdních blocích a pěstují zejména brambory, základní obilniny, řepku, píce a mák. V oblasti živočišné výroby se Veletovi věnují chovu skotu. Vše, co pěstují a chovají, je do určité míry ovlivněno dlouhodobým výzkumem a pokusy, protože Václav Veleta je pokračovatelem zdejší pokusné stanice Výzkumného ústavu rostlinné výroby v Praze - Ruzyni, jež je VÚRV metodicky veden. Každoročně jsou na farmě pořádány Polní dny a odborné semináře pro zemědělce, kde jsou prezentovány výstupy, ovlivněné pokusy výživářskými, firemními a odrůdovými.

Podobným způsobem prezentuje precizní zemědělství i zemědělský podnik Havlíčkova Borová zemědělská a.s., který obhospodařuje mimo jiné i pozemky v CHKO Železné hory. Celková obhospodařovaná výměra podniku je 1 454 ha a součástí podniku je: bioplynová stanice, benzínová pumpa, obchod s vypěstovanými produkty v Jitkově, ustájení pro 1500 kusů hovězího dobytka. Tato společnost pěstuje kukuřici na 225 ha, přičemž na 200 ha používá strip-till technologii. Plocha, kde rostlo žito, byla při uplatnění strip-till technologie oseta kukuřicí. Předseda představenstva Ing. Málek k tomu říká: „V roce 2020 jsme si tuto technologii vyzkoušeli a výsledky nás přesvědčili, že je to postup, který má budoucnost, je to jednoduchá technologie, která však musí být vnímána jako hlavní, pracovní postupy musí být promyšlené.“ V zemědělském podniku posekali žito – výška strniště cca 10 centimetrů, zapravili digestát, a do takto připravené půdy oseli kukuřici. Při tomto způsobu je minimalizováno narušení ornice, z kukuřice oseté tímto způsobem nemají strach, že dojde k erozní události, digestát dodá osivu potřebné živiny a vláhu. Zbytky žita zabrání erozní události.

Kromě precizního zemědělství se věnují výsadbě sadů, alejí a zeleně v areálu společnosti, aby zadržovali vodu, přispěli k lepšímu mikroklimatu a zároveň zajistili protierozní opatření. První sad s 50 stromy švestek zasadili v roce 2013 a během roku 2020 až 2021 vysázeli 130 stromů jabloní, třešní, švestek, višní a ořechů bez dotačních příspěvků. Své výpěstky od podzimu 2021 prodávají ve své podnikové prodejně, kterou vybudovali v obci Jitkov, kde je možné nakoupit také sadbové a konzumní brambory, obilí, česnek a cibuli.

Havlíčkova Borová zemědělská a.s. je příkladem i v oblasti sociálním, kdy spolupracuje s obcí Havlíčkova Borová na různých společenských akcích pro veřejnost. Teplem a elektřinou z bioplynové stanice zásobuje i objekty obce a zaměstnává i uprchlíky z Ukrajiny. Novým 9 uprchlíkům pomohla společnost s ubytováním, stravováním a zajištěním základních potřeb. V současné době zde pracuje 5 uprchlíků z Ukrajiny a jsou zaměstnaní v živočišné i rostlinné výrobě. Za 20 let své působnosti postupně zaměstnala akciová společnost již mnoho Ukrajinců.

„Kraj Vysočina dlouhodobě spolupracuje se zemědělskými subjekty a jsem rád, že zemědělci mohou

ukázat dobrý příklad nejen v šetrném hospodaření s půdou a ukázkami zadržování vody v krajině, ale mohou se pochlubit i svým kladným lidským přístupem a snahou pomoci lidem v nouzi či ve válce,“ dodává závěrem radní Kraje Vysočina Pavel Hájek.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo5/dokumenty2.asp?id=4113998&id_org=450008